

Vårdval hörselrehab, anvisningar för hjälpmedelsförskrivning

Innehållsansvarig:	Malin Häger Nordlander Arbetsterapeut - Enhetschef
Godkännare:	Annica Öhrn Sjuksköterska - Bitr Hälso- O Sjukvårddirektör
Utfärdande verksamhet:	Hälso- och sjukvårdsenhet
Publiceringsdatum:	2020-04-24
Dokumentnummer:	35390

Innehåll

Innehåll	1
1 Bakgrund.....	3
1.1 Utgångspunkt	3
1.2 Hälsa- och sjukvårdslagen HSL 1982:763	3
1.3 Hjälpmedel i sitt sammanhang	3
1.4 Förskrivningsprocessen	3
2 Hörhjälpmedel	3
2.1 Region Östergötlands ansvar	3
2.2 Ansvar för sortimentet	4
2.3 Personligt förskrivna hörhjälpmedel	4
2.4 Arbetstekniska hjälpmedel.....	4
3 Förskrivansvar	4
3.1 Allmänt	4
3.2 Förskrivarkompetens	5
3.3 Förskrivning av hörhjälpmedel.....	5
3.4 Uppföljning.....	5
3.5 Information till brukare	5
3.6 Byte av hjälpmedel	6
4 Brukaransvar	6
4.1 Brukarens ansvar.....	6
4.2 Förkomna hörhjälpmedel/ovarsam hantering.....	6
4.2.1 Ersättningsnivåer	7
5 Avgifter	7
5.1 Besöksavgifter.....	7
5.2 Avgift vid förskrivning av hörhjälpmedel	7
5.2.1 Brukaransvar	8
5.2.2 Installation av slingor	8
5.2.3 Flytt och montering av fast installerade hörhjälpmedel.....	8
6 Vem har rätt att få hörhjälpmedel förskrivna i Östergötland?.....	8
6.1 Personer boende i Östergötland.....	9
6.2 Personer folkbokförda i annat län	9

6.3	Utländska personer folkbokförda i Östergötland	9
6.4	Svenska medborgare bosatta utomlands (utlandssvenskar).....	9
6.5	Utlandssvenskar bosatta och försäkrade i ett EU/EES-land	9
6.6	Utlandssvenskar bosatta i de nordiska länderna.....	9
6.7	Utlandssvenskar bosatta inom utomnordiskt område eller i land där konvention saknas ¹⁰	
6.8	Utländska personer som tillfälligt vistas i Sverige.....	10
6.9	Utländska personer bosatta i EU/EES-området	10
6.10	Utländska personer bosatta i de nordiska länderna.....	10
6.11	Utländska personer bosatta i konventionsländer.....	10
6.12	Asylsökande – utländska personer som söker uppehållstillstånd	10
6.13	Personer som vistas i Östergötland utan erforderligt tillstånd (papperslösa)	11
6.14	Kostnadsersättning för vårdbehövande enligt SFS 2010:1122, § 33.....	11

1 Bakgrund

1.1 Utgångspunkt

Hälso- och sjukvårdsnämnden inom Region Östergötland har huvudansvaret för att östgötarnas behov av hälso- och sjukvårdsinsatser tillgodoses på bästa sätt inom de ekonomiska ramar som regionfullmäktige ställer till förfogande.

Region Östergötland ska också erbjuda öppen vård åt dem som omfattas av ett annat landstings hälso- och sjukvård. Detta gäller även inom hjälpmedelsområdet.

1.2 Hälso- och sjukvårdslagen HSL 1982:763

Sjukvårdshuvudmännen, det vill säga Landstingen och Kommunerna, har enligt HSL skyldighet att tillhandahålla hjälpmedel till personer med funktionsnedsättning och därigenom bidra till möjligheten till aktivitet i det dagliga livet.

1.3 Hjälpmedel i sitt sammanhang

Hälso- och sjukvårdens uppgift är att erbjuda förebyggande insatser, vård, rehabilitering och habilitering utifrån behov och förväntad nytta. Hjälpmedelsförskrivning är en integrerad del i hälso- och sjukvårdens processer, där hjälpmedlet har som uppgift att kompensera för en persons aktivitetsbegränsningar, att underlätta behandling eller förebygga komplikationer. Hjälpmedelsförskrivning får aldrig utgöra en isolerad insats eller ersätta andra insatser inom hälso- och sjukvården. Den som förskriver hjälpmedel har därför till uppgift att överväga behovet av andra behandlings- och rehabiliteringsåtgärder, som kan förbättra individens funktions- och aktivitetsförmåga, innan hjälpmedel förskrivs.

Se även Regelverk för hjälpmedelsförskrivning:

<http://vardgivarwebb.regionostergotland.se/pages/130703/2016-11-01%20Regelverk%20f%c3%b6r%20hj%c3%a4lpmedelsf%c3%b6rskrivning.pdf>

1.4 Förskrivningsprocessen

Förskrivningsprocessen utgår ifrån

- en helhetssyn på individens situation
- att behörig personal krävs för bedömning, utprovning, anpassning, träning och utvärdering
- ett samspel där insatsen av hjälpmedel anpassas till andra åtgärder
- en prioritering där den enskildes behov och insatsens nytta är vägledande
- att hjälpmedlet sätts in i rätt tid när behov uppstår eller förändras

Förskrivningsprocessen ska kännetecknas av

- god tillgänglighet
- säkra produkter
- hög kompetens och samordnade kostnadseffektiva lösningar
- systematiskt kvalitetsarbete för att säkerställa effektiv användning av resurser
- delaktighet

2 Hörhjälpmedel

2.1 Region Östergötlands ansvar

Region Östergötlands ansvar avgränsas till den typ av hörhjälpmedel som är individuellt utprovade och/eller kräver särskild kompetens för bedömning och utprovning. Produkterna

ska vara nödvändiga ur medicinska, rehabiliterings- eller habiliteringsmässiga aspekter. Vid förskrivning ska brukaren få en komplett och individuellt anpassad kommunikationslösning utifrån definierat behov.

Hörhjälpmedel som inte kräver bedömning av medicinsk personal för att användas, och som normalt även används av personer utan funktionsnedsättning, ligger utanför Regionens ansvar. Brukaren har ett personligt ansvar för att vid behov införskaffa och bekosta sådana hörhjälpmedel. Även hörhjälpmedel och tillbehör som individen vill ha som "extra" och som inte är medicinskt motiverade betraktas som egenansvar som bekostas av individen. Extra hörselgångsinsats, streamer och hörapparat att använda som reserv är exempel på egenansvar.

2.2 Ansvar för sortimentet

Genom regionalt samarbete upphandlar och ansvarar Region Östergötlands fördjupade hörselrehabilitering för Regionens sortiment av hörhjälpmedel och tillbehör. Beställning av hörhjälpmedel görs via direktkontakt med de leverantörer som Regionen har avtal med. Se bilaga 2.

2.3 Personligt förskrivna hörhjälpmedel

Personligt förskrivna hjälpmedel är ett lån från Region Östergötland.

Region Östergötland svarar för service- och reparationskostnader orsakade av normalt slitage. Service och reparation av förskrivna hörhjälpmedel får endast utföras av de leverantörer som Regionen har avtal med.

Regionens hörselvård ansvarar för att skicka ut brev till avliden patients dödsbo, oavsett om patienten fått hörapparaterna förskrivna inom regionens hörselvård eller hos privat leverantör, med uppmaning att återlämna hörapparaten/hörapparaterna till Regionen.

2.4 Arbetstekniska hjälpmedel

Arbetsgivaren har det grundläggande ansvaret för att arbetsplatsen är lämpligt utformad utifrån arbetsmiljösynpunkt. Att personal har den utrustning/de arbetstekniska hjälpmedel och den utbildning som behövs för att utföra arbetsuppgifter på ett säkert sätt, är därmed arbetsgivarens ansvar. Med arbetstekniska hjälpmedel avses sådan utrustning som krävs för att anställd personal ska kunna utföra sitt arbete på ett så tryggt och säkert sätt som möjligt. (För övrigt se Arbetsmiljölagen SFS 1977:1160) Hörhjälpmedel som yrkesverksamma behöver för att klara av arbetslivet definieras som arbetstekniska hjälpmedel och bekostas av arbetsgivaren, Arbetsförmedlingen eller Försäkringskassan.

Patienten kan dessutom få ersättning från Försäkringskassan om hörselnedsättningen är godkänd som arbetsskada, t.ex. orsakad av arbete i bullrig miljö. Ersättningen kan betalas ut vid flera tillfällen och omfattar även batterier och andra tillbehör. Ansökan om ersättning görs med blankett: "5002 Ansökan ersättning från arbetsskadeförsäkringen". När patienten ansöker om ersättning för hörhjälpmedel eller tillbehör måste patienten tillsammans med ansökan skicka in kvitto eller räkningar som visar vilka kostnader patienten har haft.

3 Förskrivansvar

3.1 Allmänt

För att brukare med hörselnedsättning ska få tillgång till hörhjälpmedel krävs en förskrivning. För att förskriva hörhjälpmedel från Region Östergötlands sortiment av hörhjälpmedel krävs utbildning till leg audionom. Hjälpmedelsingenjör, eller motsvarande

funktion, kan beviljas förskrivningsrätt begränsad till hörhjälpmedel exklusive hörapparat och kommunikationsförstärkare.

3.2 Förskrivarkompetens

Personer med funktionsnedsättning ska möte kompetent personal.

För att få förskriva hörhjälpmedel krävs att förskrivaren ska

- ha kunskap om samt följa de lagar, förordningar och föreskrifter som gäller.
- ha kunskap om samt följa Region Östergötlands rutiner avseende hörhjälpmedelsområdet.
- ha god kännedom om Region Östergötlands sortiment av hörhjälpmedel.
- fortlöpande delta i utbildningar inom det sortiment man förskriver hjälpmedel ur.
- genomgå, i förekommande fall, riktade kurser och temadagar.

3.3 Förskrivning av hörhjälpmedel

Förskrivaren ska

- göra en helhetsbedömning utifrån brukarens funktionsnedsättning, hans/hennes medicinska, sociala och psykologiska status. Bedömningen av behovet utgör en del i ett helhetsperspektiv
- utreda behovet av hörhjälpmedel samt behov av övriga åtgärder t.ex. medicinska åtgärder eller insatser av den fördjupade hörselrehabiliteringen
- planera förskrivning av hörhjälpmedel i samverkan med den enskilde och/eller närstående. Den enskilde och/eller närstående ska få möjlighet att delta i processen och vara delaktig i de val som görs.
- sträva efter en sammanhållen vårdprocess vilket innebär att vid behov anpassa och samordna förskrivning av hörhjälpmedel, innan avslutad hörapparatutprovning, med andra insatser från Region Östergötlands fördjupade hörselrehabilitering. Se regelboken 1.2.3
- instruera, träna och informera
- ge råd och stöd kring produkter/hjälpmedel som betraktas som egenvårdsansvar och inte kan förskrivas som hjälpmedel. (Se 2.1)
- dokumentera bedömning och förskrivning av hörhjälpmedel enligt Patientdatalagen

3.4 Uppföljning

Uppföljning och utvärdering av förskrivna hörhjälpmedel ska ske efter varje förskrivning. När en förskrivning följts upp och funktion och nytta av hörhjälpmedlet har utvärderats och dokumenterats är det enskilda ärendet att betrakta som avslutat. När ett ärende avslutas ska förskrivaren informera brukaren om att det nu är brukarens ansvar att ta ny kontakt med förskrivare vid förändrade behov. Om uppföljning/åtgärd ska göras av Region Östergötlands fördjupade hörselvård ska en aktiv överrapportering och överenskommelse om uppföljning/-åtgärd göras. Se regelboken 1.2.3.

3.5 Information till brukare

I ansvaret för att förskriva hörhjälpmedel ingår också att i samband med förskrivning informera brukare och i förekommande fall anhörig/personal om

- hjälpmedlets syfte och användningsområde samt ge en beskrivning av hjälpmedlets funktioner, underhåll och brukarens ansvar
- vart brukaren vänder sig för frågor om reparation och underhåll

- att man rekommenderas att se över sitt försäkringsskydd
- vart brukaren vänder sig vid förändrande behov
- att förskrivet hjälpmedel är ett lån av Region Östergötland och ska återlämnas när behovet upphör eller förändras
- var brukaren kan återlämna hjälpmedel

3.6 Byte av hjälpmedel

Byte av hörhjälpmedel kan göras om

- legitimerad audionom bedömer att det finns medicinska skäl såsom uppmätt försämrad hörsel, som medför att hörapparatens anpassningsområde är otillräckligt, eller oförmåga att hantera hjälpmedlet
- då befintligt hjälpmedel bedömts av Region Östergötlands hörapparatservice som icke lönsamt att reparera

För hörapparater gäller att ny förskrivning kan ske tidigast efter 4 år om inte ovanstående kriterier är uppfyllda. En individuell bedömning av hörapparatens kondition och patientens behov avgör om ny förskrivning är motiverad, oavsett hur lång tid som gått sedan föregående förskrivning. Se regelboken 1.3.4.

4 Brukaransvar

Som inom hälso- och sjukvården i övrigt har brukaren också ett egenansvar inom hjälpmedelsområdet. Den enskilde har ansvar för sin egenvård, det vill säga att själv ta aktivt ansvar för sin hälsa. När en person får låna ett hörhjälpmedel från Region Östergötland tar han/hon också på sig ett ansvar för detta. Då hjälpmedelsbrukaren inte kan ta det ansvaret, är omyndig eller saknar rättslig kapacitet, övergår ansvaret till god man/vårdnadshavare.

4.1 Brukarens ansvar

- Vid förändrat hjälpmedelsbehov: ta kontakt med förskrivare om behovet förändras, hörhjälpmedlet behöver anpassas eller inte fungerar som avsett.
- Vid behov av reparation och service av hörhjälpmedlet ska förskrivaren kontaktas.
- Förbrukningsmaterial: själv bekosta förbrukningsartiklar till hörhjälpmedlet, till exempel batterier, tunn ljudslang, domer samt vaxfilter.
- Hörhjälpmedel är personligt förskrivna: inte låna ut, hyra ut, sälja eller på annat sätt avyttra lånade hjälpmedel.

4.2 Förkomna hörhjälpmedel/ovarsam hantering

- Ersätta Region Östergötland för stulna eller på annat sätt förkomna hörhjälpmedel.
- Ersätta Region Östergötland för skadade hörhjälpmedel eller hörhjälpmedel som har utsatts för ovarsam hantering/förstörts utöver normal förslitning. Ovarsam hantering kan t.ex. bestå av att hörapparaten har körts i tvättmaskinen, att man trampat på hörapparaten, att en hund har tuggat på hörapparaten eller att den tappats bort.
- Stulet, skadat eller förkommet hörhjälpmedel: anmäla stöld, förkommet hjälpmedel eller skada på hjälpmedel till förskrivare. Först därefter kan en eventuell ny förskrivning av hjälpmedel göras. Stöld bör även anmälas till polisen.
- Vid reparation av hörhjälpmedel på grund av ovarsam hantering, som därmed inte omfattas av garantin, betalar brukaren den faktiska reparationskostnaden.

- Vid borttappad eller trasig hörselgångsinsats på grund av ovarsam hantering, betalar brukaren den faktiska kostnaden för en ny enligt upphandlat avtal. Hörselgångsinsatser äldre än fyra år debiteras inte.
- Vid trasigt skal till allt-i-örat-apparater på grund av ovarsam hantering betalar brukaren den faktiska kostnaden.
- Generellt är brukaren ansvarig för hörhjälpmedel som skadats eller förkommit i samband med olycksfall eller vård på t.ex. sjukhus eller äldreboende.
- Ovanstående riktlinjer gäller även i de fall hörhjälpmedlen är under utprovning.
- Brukaren ska informeras om, och erhålla lånedokument, där det framgår att krav på ersättning vid förlust av hörapparat kan krävas.

Region Östergötland rekommenderar brukaren att se över sitt försäkringsskydd. Det är särskilt angeläget när det gäller stöldbegärliga hjälpmedel och hjälpmedel som lätt tappas bort. Hjälpmedel är ur försäkringssynpunkt lös egendom som patienten innehar för privat bruk.

4.2.1 Ersättningsnivåer

Om hörhjälpmedlet skadats på grund av ovarsam hantering, eller om hörhjälpmedlet tappats bort och måste ersättas med nytt, gäller följande ersättningsnivåer med utgångspunkt från priset som finns inlagt i Auditbase:

- 1:a året 100 % av inköpspriset
- 2:a året 75 % av inköpspriset
- 3:e året 50 % av inköpspriset
- 4:e året 25 % av inköpspriset

Ersättningsnivåerna gäller oavsett om nytt hörhjälpmedel provas ut eller ej.

Vid förskrivning av nytt hörhjälpmedel, som ersätter det skadade/förlorade hörhjälpmedlet, debiteras ny förskrivningsavgift.

5 Avgifter

5.1 Besöksavgifter

Besöksavgift tas ut som för sjukvårdande behandling vid utprovning av hörapparat/av regionen upphandlade hörhjälpmedel enligt bilaga 2. För närvarande är avgiften för sjukvårdande behandling 200 kr.

Läkarbesök vid Region Östergötlands Öronkliniker, eller hos ÖNH-specialister med avtal med Region Östergötland, är avgiftsbelagda enligt Regionens taxa för patientavgifter vid besök hos specialistläkare. För närvarande är avgiften för ett läkarbesök 200 kr.

Region Östergötland svarar för service av utlämnade hörapparater. Avgift tas ut med 100 kr per servicetillfälle. Service berättigar inte till notering i högkostnadskort.

Från den 1 januari 2017 är vården avgiftsfri för patienter som är över 85 år. Service av utlämnade hörapparater omfattas ej av avgiftsfriheten.

5.2 Avgift vid förskrivning av hörhjälpmedel

För hörapparat, slingpaket och väckarklocka debiteras förskrivningsavgift med 500 kr per hörhjälpmedel. Förskrivningsavgiften berättigar inte till notering i högkostnadskort.

Avgift tas inte ut om brukaren efter utprovning inte får något hörhjälpmedel. Brukare som behöver/önskar en hörapparat för vardera örat har rätt till detta.

För förskrivning av kuddhögtalare (ottokudde), FM-system och varseblivningssystem ska brukaren hänvisas till den fördjupade hörselrehabiliteringen för bedömning. FM-system förskrivs som regel enbart som skolhjälpmedel.

Brukare med tonmedelvärde ≥ 60 dB HL på bästa örat (mätt vid fyra frekvenser 500, 1 000, 2 000 och 4 000 Hz) debiteras endast avgift för hörapparat. Övriga hörhjälpmedel förskrivs utan avgift.

Hörhjälpmedlet/hörhjälpmedlen förskrivs som ett lån till brukaren och ska återlämnas när behovet upphör. Förskrivningsavgiften återbetalas ej när hjälpmedlet återlämnas.

5.2.1 Brukaransvar

Vid önskemål om extra hörselgångsinsats som inte är medicinskt motiverad betalar brukaren den faktiska kostnaden. Se 2.1.

Om stenar eller annan utsmyckning önskas i hörselgångsinsatsen betalar brukaren den faktiska kostnaden.

Förbrukningsartiklar utöver de som ingår vid förskrivningstillfället bekostas av brukaren.

Streamer, fjärrkontroll, externa mikrofoner och dylikt samt även eventuella reparationskostnader bekostas av brukaren.

Fjärrkontroll som av medicinska skäl, t.ex. handhavandeproblem, förskrivs tillsammans med hörapparat debiteras ej.

Brukare, som enligt dokumentation i journalen, aktivt avböjt telespole vid utprovningstillfället och som sedan vill komplettera med sådan får själv stå för kostnaden. Detta för att understryka vikten av telespoleanvändande.

5.2.2 Installation av slingor

I normalfallet är installation av slinga brukarens ansvar och bekostas av brukaren. Om förskrivare bedömt att särskilda medicinska eller psykosociala skäl föreligger, kan avgiftsfri installation av slinga beställas från Region Östergötlands fördjupade hörselrehabilitering.

5.2.3 Flytt och montering av fast installerade hörhjälpmedel

Brukare som flyttar från Region Östergötland och tar med sig förskrivna hjälpmedel kontaktar själv den nya vårdgivaren för uppmontering.

För flyttning av fast installerade hjälpmedel inom länet debiteras avgift med 1 250 kr per hjälpmedel. Om flera hjälpmedel flyttas samtidigt tas aldrig avgift ut för mer än tre hjälpmedel per flyttfälle, d.v.s. maxkostnad är 3 750 kr (avgiftshandboken 2.1.7.6).

6 Vem har rätt att få hörhjälpmedel förskrivna i Östergötland?

För mer detaljerad information kring regelverk avseende kostnader/avgifter för hjälpmedel till samtliga persongrupper som inte är folkbokförda i Östergötland; se Region Östergötlands Avgiftshandbok.

6.1 Personer boende i Östergötland

Som folkbokförd i Östergötland är man berättigad till hjälpmedel. Regionen ska erbjuda dem som är bosatta inom regionen eller som är kvarskrivna enligt 16 § folkbokföringslagen (1991:481) och stadigvarande vistas där bl.a. hjälpmedel för personer med funktionsnedsättning (hälso- och sjukvårdslagen 8 kap 7 §).

Regionen ska ge den enskilde möjlighet att välja hjälpmedel enligt vad som anges i 7 kap. 2 § patientlagen (2014:821).

6.2 Personer folkbokförda i annat län

Nedanstående gäller enligt riksavtal för utomlänsvård med giltighet från 1 januari 2015.

Ett hemlandsting ersätter ett vårdlandsting som förskriver och utlämnar hjälpmedel till personer med funktionsnedsättning.

De hjälpmedel som fordrar avancerad service och underhåll ska förskrivas av hemlandstinget. Detta gäller även de hjälpmedel som kräver installation, som måste anpassas med hänsyn till berörd persons bostadsförhållanden eller vardagliga miljö i övrigt.

I de fall hjälpmedel, inklusive tillbehör, till en utomlänspatient beräknas överstiga 10 000 kr ska förskrivningen ske i samråd med hemlandstinget.

Oavsett värdet på hjälpmedel ägs de av hemlandstinget.

6.3 Utländska personer folkbokförda i Östergötland

Samma regler gäller som för svenskar bosatta i Östergötland.

6.4 Svenska medborgare bosatta utomlands (utlandssvenskar)

Svensk medborgare, som förväntas vara bosatt i annat land längre tid än ett år, ska inte vara folkbokförd i Sverige.

Hörhjälpmedel för icke-akuta behov ska sökas i bosättningslandet.

6.5 Utlandssvenskar bosatta och försäkrade i ett EU/EES-land

Hörhjälpmedel kan förskrivas för tillfälligt bruk vid akut behov eller vid nödvändig vård. Kostnadsansvarig enhet skickar en faktura för hjälpmedelskostnader tillsammans med uppgifter om patientens namn och bostadsadress samt kopia på EU-kortet till Försäkringskassan, som ersätter kostnaden. Förskrivna hjälpmedel ska återlämnas senast när brukaren lämnar länet.

Särskilda regler gäller för pensionärer med svensk pension som är bosatta i annan EU/EES-stat eller Schweiz. De har rätt till all vård som pensionärer bosatta i Sverige har rätt till. Ett särskilt intyg, ej bara EU-kort, utfärdat av den svenska Försäkringskassan krävs. Brukaren har, grundat på behovsbedömning, rätt att få hörhjälpmedel förskrivna på samma villkor som övriga invånare skrivna i Region Östergötland.

6.6 Utlandssvenskar bosatta i de nordiska länderna

Behöver inte visa upp EU-kort. Kostnadsansvarig enhet skickar en faktura för hjälpmedelskostnader tillsammans med uppgifter om patientens namn och bostadsadress till Försäkringskassan, som ersätter kostnaden.

Förskrivna hörhjälpmedel ska återlämnas senast när brukaren lämnar länet.

6.7 Utlandssvenskar bosatta inom utomnordiskt område eller i land där konvention saknas

Hörhjälpmedel endast för akut behov kan förskrivas och bekostas av det landsting som svarar för vården. Förskrivna hörhjälpmedel ska återlämnas senast när brukaren lämnar länet

6.8 Utländska personer som tillfälligt vistas i Sverige

För alla utländska personer som tillfälligt vistas i Sverige, gäller att hörhjälpmedel för icke-akuta behov ska sökas i hemlandet.

6.9 Utländska personer bosatta i EU/EES-området

Hörhjälpmedel kan förskrivas för tillfälligt bruk vid akut behov eller vid nödvändig vård. För att styrka sin rätt till nödvändig vård ska ett EU-kort (eller provisoriskt intyg om EU-kort) visas upp. Kostnadsansvarig enhet skickar en faktura för hjälpmedelskostnader tillsammans med en kopia av EU-kort eller intyg till Försäkringskassan, som ersätter kostnaden. Förskrivna hörhjälpmedel ska återlämnas senast när brukaren lämnar länet.

Saknas EU-kort kan kostnadsansvarig enhet begära att personen betalar kontant eller mot faktura. Den vårdsökande bör i dessa fall underrättas om möjligheten att få ersättning för sina utlägg från sin motsvarighet till vår Försäkringskassa i sitt EU-hemland.

6.10 Utländska personer bosatta i de nordiska länderna

Behöver inte visa upp EU-kort. Kostnadsansvarig enhet skickar en faktura för hjälpmedelskostnader tillsammans med uppgifter om patientens namn och bostadsadress till Försäkringskassan. Förskrivna hörhjälpmedel ska återlämnas senast när brukaren lämnar länet.

6.11 Utländska personer bosatta i konventionsländer

Personer från länder som Sverige har sjukvårdskonventioner eller sjukvårdsavtal med har rätt till akut vård och hjälpmedel för akut behov. (Avseende hjälpmedel är det för närvarande Algeriet, Australien och delstaten Quebec i Kanada som är sådana konventionsländer).

För att styrka sin rätt till akut vård ska pass eller Försäkringsintyg från hemlandet visas upp. Kostnadsansvarig enhet skickar en faktura för hjälpmedelskostnader tillsammans med en kopia av patientens ID-handling (pass eller Försäkringsintyg) till Försäkringskassan, som ersätter kostnaderna.

Förskrivna hörhjälpmedel ska återlämnas senast när brukaren lämnar länet.

6.12 Asylsökande – utländska personer som söker uppehållstillstånd

Enligt beslut i hälso- och sjukvårdsnämnden i Region Östergötland har asylsökande samma rätt till vård och hjälpmedel som personer folkbokförda i länet.

LMA-kortet som styrker att patienten är registrerad som asylsökande hos Migrationsverket, ska alltid visas upp och giltighetstiden måste kontrolleras. Den asylsökandes LMA-nummer ska uppges. Region Östergötlands åtagande gäller fram till och med när den asylsökande fått beslut om permanent uppehållstillstånd och blir folkbokförd alternativt får ett avvisningsbeslut. Vid avvisningsbeslut ska förskrivna hjälpmedel återlämnas. Folkbokförda med permanent uppehållstillstånd har tillgång till samma hälso- och sjukvård som övriga

östgötar. Hörhjälpmedlen ska återlämnas senast då brukaren lämnar länet.

Kostnadsansvarig enhet fakturerar Ekonomiservice 1, Asylsjukvården i Linköping motsvarande hela kostnaden för hjälpmedlen med avdrag för förskrivningsavgiften 500 kronor.

6.13 Personer som vistas i Östergötland utan erforderligt tillstånd (papperslösa)

Enligt beslut i hälso- och sjukvårdsnämnden i Region Östergötland har gömda och papperslösa personer samma rätt till vård och hjälpmedel som personer folkbokförda i länet.

Hörhjälpmedlen ska återlämnas senast då brukaren lämnar länet.

Personer som i dagligt tal kallas för papperslösa är bland annat:

- personer som har sökt asyl i Sverige, fått avslag på ansökan, men ändå valt att stanna i landet. Dessa kallas ofta för gömda personer.
- personer som har kommit till Sverige utan att söka asyl, men som ändå vistas i landet för att till exempel arbeta "svart".
- personer som har kommit till Sverige legalt och som söker vård utan att uppge sin riktiga identitet. För papperslösa barn fakturerar kostnadsansvarig enhet Ekonomiservice 1, Asylsjukvården i Linköping motsvarande hela kostnaden för hjälpmedlen.

6.14 Kostnadsersättning för vårdbehövande enligt SFS 2010:1122, § 33

Staten ersätter Region Östergötlands kostnader för vård, läkemedel och hörhjälpmedel under vissa förutsättningar för skyddsbehövande/tidigare asylsökande som har fått uppehållstillstånd i Sverige och som vid tiden för uppehållstillstånd har sjukdom/- funktionshinder som kräver varaktig vård minst tre år. Det gäller folkbokförda icke-svenska medborgare. En förutsättning är att sammanlagda kostnader för vård, läkemedel, tolk och hjälpmedel uppgår till minst 60 000 kr per brukare och år. Dessa individer har samma rättigheter till hjälpmedel som övriga folkbokförda i länet; se kap 6.1.

Är ett nytt sådant ärende aktuellt kontaktar förskrivaren Internationella medicinska programmet (IMP) vid Katastrofmedicinskt centrum och lämnar uppgifter i ärendet. Ansökan görs av IMP till Migrationsverket. Första ansökan ska göras inom tre år från kommunplaceringsdatum.